

כשהקהל הופך לקהילה וכשהגג דולף בחורף

גיליון מספר 100

יום שישי כד' באדר א' תשע"ו, 4 במרץ 2016

@ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @

שימו לב, העלון מחולק לשניים, דברי מחשבה והודעות שוטפות.
המעוניינים בהודעות בלבד - נא לעבור לחלקו השני באמצע הדף

לקראת שבת

רק לפני כחודש, עת סער החוץ בגשם ורוח, עת כזאת שנוהג האדם להתכנס אל ביתו החמים ולהתכרבל אל מול האח הבוערת (או המזגן...) היה ביתי קר ופרוץ לרוח. משהו באיטום של הגג לא היה מצוין, והגשם נכנס מהמרפסת למעלה ישר אל חדר השינה שלנו. דליים עומדים בתוך החדרים לאסוף מים, קול הטפטוף הקבוע של מים יורדים מתקרה נושקים למים המקובצים כבר בדלי, כתמי גשם גדולים נפרסים על התקרה, וביקועי צבע במקומות הרטובים.

צריך לחכות לימים חמים, הודיע לנו האיש שידע לאטום גגות. כל עוד גשום אין לי איך לסייע. אז חיכינו לימים חמים, ובינתיים מים נכנסו גם למזגן שהפסיק לחמם והתחיל להרטיב, המקרר שבת לו פתאום, מתקצר מכבל החשמל הלח (למזלנו היה כל כך קר שהחלב לא מיהר להחמיץ אז לפחות עוד שתינו קפה בבוקר). סמרטוטים, דליים, מגבים והרבה סוודרים ליוו אותנו כשבועיים. רטובים וקרים.

פתאום ברור כל כך מה היא "קורת גג" אותה מבקשת הנפש, ולרגע מזדהים עם חיים אחרים שלא תמיד זוכים לבית חם ונעים.

כשפתאום יצאה שמש מפרגנת של אמצע פברואר, וידיים יציבות עלו למרפסת ואטמו בה כל חריץ- ידענו שכנראה נענו תפילותינו (וסליחה מכל החקלאים שדווקא כמהו לעוד טיפה של גשם, היה לנו קר, אז שמחנו בשמש שיצאה..). ופתאום חזר האור והחום והיובש אל ביתנו הקט, רק כתמי רטיבות על הקירות והתקרות עוד מזכירים לנו שהיו לנו שבועיים מאוד מאוד לא נעימים.

(טוב שפסח בדרך לצבוע בו את הנזקים, לכסות את הזיכרונות, ולהשכיח בריח של צבע טרי את החור והנקב)

בכל זה נזכרתי כשעיינתי בפרשה שיקראו השבת בבתי הכנסת – פרשת ויקהל, בה מצווה איש שהוא חכם לב, משמע סוג של פסיכופדגוג, כזה ששכלו וליבו משתתפים בחוכמת חייו, והוא מצווה לבנות משכן לשכון בו, ואת הגג להטליע מיריעות אילים ועורות תחשים. יש לי הרגשה שמומחה הגגות שלי לא היה מתלהב מאופציות איטום שכאלו.

ובכל זאת, עם כל אמצעי הבניה המשובחים, על כל חוכמת ההינדוס האיטום והשימור, אל הבית שלי (ואני כנראה לא ראשונה וגם לא אחרונה) הצליחו מים רבים לחדור ולהגיע, ומשכן המדבר נותר יבש ומוגן.

(נכון, זה היה במדבר ובכל זאת..)

ובכלל לא רק המשכן, אלא הפרשה כולה מוזרה היא.

בראשונה היא חוזרת כמעט מילה במילה, וודאי שציווי בציווי, על הדברים שנאמרו כבר למשה בפרשות תרומה תצווה.

וכי לשם מה צריך לשוב מחדש עתה, כשמשה מספר על המסרים שהוא שמע ומשמיעם לעם? הרי יכלו הפסוקים פשוט לקצר ולספר- וידבר משה את הדברים באוזני העם. ולמה לחזור על הדברים כולם? (איפה המורים להבעה, שילמדו איך לערוך פיסקה?)

ושנית, מה שמיוחד בה בפרשת הקהל שהיא לוקחת את מה שארע (והיה רע..) בפרשת כי תשא, ומיצרת אותו מחדש לטובה.

אז בואו רגע נעבור על הדברים

פרשות תרומה תצווה הן פרשות המשכן, שם הוא נרקם בחזון הגדול, שם מצויים ומפורטים על כל פרט בבנייתו. זה סוג של תוכנית אדריכלית מעוררת השראה. ובדרך גם ציוויים שונים מוסריים על מה היא אומה ואיך נראית חברה.

אחר כך בפרשות ויקהל פקודי תהיה חזרה על הדברים, הפעם לא בתכנון האדריכלי שלהם אלא במעבר אל העשייה והבניה בעצמה. חזרה פרקטית על הרעיונות, והצבת הגשמתם.

ובין לבין, כהפסקה שבאמצע, פרשת כי תשא.

בה המעמד הגדול שלמרגלות הר סיני- רגע מכונן של זהות ובירור מי אנחנו כחברה. ובה בעת גם המעמד העצוב של עגל הזהב, של העם הצועק אל אהרון, חסר אמון, חסר אמונה, חסר סבלנות, מקהיל את עצמו, אוסף כסף וזהב כדי לבנות עגל זר.

בפרשת הקהל נכנסים לעולם המעשה.

כאילו מלמדת הפרשה שלא מספיק לתכנן את התיאוריה צריך לדאוג שהדברים יתרחשו בפועל.

ואיך זה נעשה?

גם הפעם משה מקהיל את העם, אך הפעם לטוב ולא לרעה!

וגם הפעם משה אוסף כסף – אך הפעם באופן מוגבל ולא מופקר, ולמטרה מוגדרת ולא לבירור של מטרה.

אז מה למדנו בעצם?

שקהילה היא כח.

שבלי להתקהל – קשה לפעול.

אך שמעמד של הקהל הוא מעמד של מעבר בין קהל- שהוא צופה, לבין קהילה- שהיא פועלת.
ושבסוף הכלים הם אותם הכלים- אוספים תרומה, מעמידים משכן.
אבל בניגוד לעגל הזהב שניסה לדמות לשלמות משכן המדבר בנוי מעורות ויריעות- כדי להעיד על זמניות.

אגדת עם מתוקה הגיע אלי השבוע – על אותו החכם שהפליג בספינה אל ארץ רחוקה.
כשראה רב החובל שחכם גדול כל כך נוסע איתו, ובקש החכם שלא להתערבב עם פשוטי העם הנוסעים, שלא שמא ילאו אותו בבורותם, העמיד לו רב החובל קיטון קטן משלו בירכתי הספינה, קרא לאחד מנערי הסיפון וציווה עליו לעמוד עליו על החכם לשרתו ולסייעו למען תעבור ליו ההפלגה בנעימים.
מידי בוקר היה הנער יורד אל קיטונו של החכם ושואל לצרכיו. ובנתיים היה החכם בא איתו בדברים.
נערי, שאלו ביום הראשון, האם למדת פילוסופיה. לא אדוני השיב הנער, איני יודע מה היא ופיה זו. כמה מצער השיבו החכם, מה טעם יש לחיים שאינם יודעים מחשבה פילוסופית? נערי, שאלו החכם ביום השי, האם למדת ביולוגיה. לא השיבו הנער מעולם לא שמעתי על לוגיה זו. כמה עצוב, ד לו החכם, מה טעם יש בחיים שאינם מבינים את חיותם.
איש צעיר, שאלו החכם ביום השלישי, האם למדת פעם פסיכולוגיה? לא השיב הנער, לא שמעתי על פסיכו זו מעולם. הלב נשבר, נד לו החכם על חיים שאינם מפענחים את עצמם.
הי בחור, שאלו החכם ביום הרביעי – האם למדת גיאולוגיה? לא הודה הנער, לא למדתי גיאולוגיה אף לוגיה אחרת. אני רק להיות נער סיפון יודע. מה טעם בחיך בני? שאלו החכם?
מורי, שאלו הילד, ביום הבא- האם למדת לשחות בכל לימודיך? לא השיבו החכם. מה לי ולספורט? חבל, השיבו הנער, סופה גדולה מתקרבת וכולנו וקפצים אל המים. אם לא התחברת פה לאף אחד שיודע לשחות ואיך יודע לשחות בעצמך- מה טעם בכל טעם חיך אם איך יכול להצילם?

אז לא ממש ולא לגמרי, אבל הסיפור היפה הזה מספר מחדש את סיפורי פרשיות שמות. התיאוריה הגבוה ביותר, צריכה גם למעשה. לעיתים פשוט. ואותו המעשה לעולם לא יהיה שלם ביחידים, הוא צריך לקהילה, לביחד השלם, לעם, לאחריות ההדדית החברתית. שבו גם דל גם עשיר תורמים את חלקם, ושבתים חזקים מידי, או מושלמים מידי, או עשירים מידי, הם לעיתים חלשים יותר מכאילו שיש להם מראש נקודות תורפה.

אז ככה עם תום סבב הכנסים המחזיים, כשזכינו לטעום את המתיקות המיוחדת שיש "להקהל" עכשווי.
אני מבקשת להודות לכל אחד מכם.
סיימנו את סבב הכנסים במחוזות בתחושה שבקהילת החינוך העל יסודי בארץ יש אנשים משכמם ומעלה.
מנהיגים מופלאים יצירתיים נבונים ואחראים.
אני, יותר מאי פעם, השתכנעתי שלהגביר עוד ועוד את האוטונומיה הניתנת למנהלים עצמם, ולהפחית את הרגולציה- יעשה טוב. שאין חוכמה אמיתית שמסתתרת בקיטון צר בירכתי ספינה, ואם ישנה כזאת היא לא באמת יודעת לשחות במציאות.
שאלף מאתיים רבי חובלים שמשיתים את ספינות החינוך שלהם במעלה הנהר, הם מומחים נפלאים וידעו לעשות טוב ונכון
והשתכנעתי (האמת שהייתי משוכנעת גם קודם, ובכל זאת..) שבאמת זה הסוד, לבנות משכנות מיריעות של עיזים, כאילו שהן גמישות וניתנות למתיחה והזזה לפי הצורך והסיטואציה. ולא קשיחות ואחידות, ואז לעיתים נשברות אל מול סערה..

אני מבקשת להודות לכם

על הכנות, על הנועזות, על חוכמת הלב, על כך שאתם לא עושים הנחות – לא לנו ולא לעצמכם
על האיכות, הערכיות האומץ שפגשנו, ואנו פוגשים בכל מפגש עם העשיה המדהימה בהנהגתכם.

אני רוצה לאחל לכל אחד שהוא חכם לב במשכנו- שיזכה להשיג ולעמיד את כל חזונותיו נפלים ושלמים, לטובת הקהילה שהוא עצמו מוביל

שתהיה לכולנו שבת טוב ומבורכת
אגב, היא מיוחדת השבת הזאת, כי מברכים בה את חדש אדר ב' הנולד בשבוע הבא.
ואדר- זה הרי החודש הכי מצחיק, הכי מפתיע והכי נפלא שיצרה לנו השנה העברית
אז חודש טוב
שבת מבורכת
והרבה ברכה לקהילת החינוך העל יסודי בארץ כולה!

שבת שלום

דסי

וצוות האגף לחינוך על יסודי

אגב,

הד"שבועי שלנו חוגג מאה גליונות. זה הזמן לקרא לכם לספר לי מה לדעתכם כדאי לשפר לייעל להוסיף לדייק- כדי שבמאה הבאה תמצאו אותו כלי יעיל לעבודתכם הניהולית.

[לגליונות הקודמים.](#) [הצטרפו לרשימת התפוצה.](#)

מבט ללמידה משמעותית

הפעם – "המורה, אפשר לדבר אתך?" – התבוננות על אחריותו המקצועית של המורה
מבעד לפרספקטיבה המדגישה מערכות יחסים – שירלי שויער ונורית גור-יעיש
(פורסם בכתב העת "דברים" של מכללת אורנים ב23.11.2014)
מאמר זה מציג עמדה הרואה בפיתוח מערכת יחסי אמון עם התלמיד חלק מאחריותו המקצועית של המורה. במסגרת המאמר אנו סוקרות שלוש תאוריות התפתחותיות מרכזיות העוסקות בקשר מורה-תלמיד: תאוריית ההתקשרות, תאוריית ההכוונה העצמית והתאוריה האקולוגית, ומראות כי ממצאים אמפיריים מצביעים על כך שמערכת היחסים בין מורה לתלמיד חשובה להצלחה בלימודים, למוטיבציה פנימית, להסתגלות לבית הספר ולמיטביות נפשית. מערכות הקשרים במסגרות רחבות יותר, דהיינו בין המורה למורים אחרים או להורים, חשובות אף הן להצלחת התלמידים. במאמר נבחן גם מסמכים רשמיים של משרד החינוך העוסקים בתפקידי מורים מקצועיים ומחנכים בבתי ספר יסודיים ותיכוניים. מניתוח זה עולה כי התאוריות אינן באות לידי ביטוי במסמכים וישנה התייחסות מועטה ליצירת מערכת יחסי אמון עם התלמידים במסגרות חינוכיות. [למאמר המלא](#)
וכן, **4 דברים שלמדתי על הוראה מקרוספיט** - ג'ניפר גונזלס מעולם לא הייתה התלמידה החלשה בכיתה. עד עכשיו. איך זה שינה את ההוראה שלה? [למאמר המלא](#)

שו"ת – תכנית ההבחנות החדשה

אתם מוזמנים להיכנס לפורום (קישור לפורום), לעיין בתשובות ואף לשאול שאלות משלכם. כל המידע מצוי באופן קבוע ומתעדכן תמיד, נהלים, כלים המלצות- באתר האגף לחינוך על יסודי- כאן תכנית הבחנות.

לבקשת רבים מכם מצורפת שוב המצגת מעודכנת של : [ארגון הלמידה ותעודות הסיום](#) - [לקט שאלות ותשובות](#) הרבה נהלים שאלות וכללי היבחנות מרוכזים בחוברת זאת, מאוד מומלץ לאפשר לכל חדר המורים להיחשף למידע!

שימו לב שכל הנהלים וכל החומרים מצויים באתר האגף לחינוך על יסודי

הפעם , לפני תחילת השו"ת אני מצרפת כאן מספר תשובות כלליות , שבמהלך כנסי המנהלים מצאנו שיש בלבול לגביהם, או מסרים מוטעים. אם לדעתכם קיימים נושאים נוספים שבהם לא ברור הנוהל או מתקבלים לגביו מסרים מוטעים נא כיתבו לי במייל DASIBE@EDUCATION.GOV.IL ואשמח להתייחס בפעמים הבאות.:

1. אין חובה להגיש את ההערכה הבית ספרית לפני ההערכה החיצונית. **לבית הספר אוטונומיה מלאה בארגון הלימודים התלת שנתי** שלו ובתוכו ארגון אירועי ההערכה, ככל שקיבל את אישור הוועדה המלווה.
2. תלמיד שנשאר כיתה, או תלמיד חינוך מיוחד הלומד בכיתה רב גילאית, או תלמיד מואץ- שנבחנו בשנה שעברה בעולם הישן ולומדים עתה בכיתה י"א- יוכלו להשלים תחום דעת שלם בעולם ישן ואגף בחינות יצרפו ידנית לשאר הבחינות שיעשו בעולם החדש. עם זאת לא ניתן לצרף בתוך תחום הדעת שאלונים מתוכנית ישנה וחדשה. לצד זאת יוכל התלמיד לבקש לבטל את בחינות העבר שלו ולהתחיל מחדש - אך רק אם הוא מעוניין בכך.(השמועה שחובה לבטל בחינות תלמיד שנבחן בעבר באם לומד עתה בתוכנית החדשה אינה נכונה)
3. אין צורך ואף חל איסור להגיש את הציונים השנתיים לבדיקת מדריכי הדיסציפלינה או לבדיקת מדריכי שח"ר קודם להגשתם. הציון השנתי יבנה רק לפי נוסחתו כפי שמופיעה בחוזר מנכ"ל שיטת המנות. האחריות מוטלת על מנהל בית הספר שצוותי ההוראה שלו מגישים ציונים תקפים והוגנים. חל איסור על כל גורם חוץ בית ספרי להתערב במתן הציוני וההערכות.
4. אין חובה לקיים הערכה בית ספרית בדיוק כפי שמומלצת על ידי מפמ"ר תחום הדעת. יודגש שהמלצת המפמ"ר מציגה את ההערכה בדיסציפלינה במיטבה, לצד זאת אם בית ספר, מסיבות נכונות , מבקש להציע הצעה משלו הוא רשאי לעשות זאת - וזאת בתנאי שיציג לוועדה המלווה תוכנית הערכה , מבוססת על מחוונים מסודרים, ויקבל את אישור הוועדה המלווה (מומלץ להתייעץ ולשתף את מדריך תחום הדעת בבניית החלופה) . הוועדה המלווה תבדוק את מבנה ההערכה המוצע ואת שיקולי הדעת שבעטיים מבקש מנהל בית הספר להחליף את ההערכה המומלצת באחרת.
5. לא ניתן לבחון תלמידים בכמות הרחבות מעבר למוגדר בחוקת הזכאות (מתמטיקה + אנגלית + שלושה מורחבים) הבחירה אילו מורחבים יבחן התלמיד חייבת להיעשות טרום הבחינה. בשנה הבאה נכניס מערכת ממוחשבת לניהול הנושא, בשלב זה האחריות מוטלת על מנהל בית הספר שלא להטעות את תלמידיו ולגרום להם להיבחנות

- יתרה. בכל מקרה המחשב יחשיב רק את שלושת המבחנים הראשונים.
(לצד זאת ראו הערה ממורקרת בצהוב בשו"ת שבהמשך)
6. **אין צורך** להזמין שאלונים להערכה הבית ספרית.
7. **הגשת הציונים להשכלה כללית ולמבוא למדעים יכולה להיעשות עד סוף כיתה יב.** בשנה זאת, המחזור הראשון לרפורמה, מומלץ להמתין לסוף יב - כשהמערכות יהיו מוכנות יותר. בשנים הבאות מנהל בית הספר יבחר מתי לדווח.
8. מותר לעשות השכלה כללית **מכל תחום אותו בוחר בית הספר**, בהחלט מותר ששני פרקי ההשכלה כללית יהיו מאותו אשכול.
9. הדיווח על מבוא למדעים יעשה באחד מהמבואות המוגדרים בחוזר המנכל: **מבוא לפיזיקה, מבוא לכימיה, מבוא לביולוגיה, מוט"ב או מדעי הטכנולוגיה.**
10. הדיווח על ההערכה הבית ספרית יעשה **ידנית במדבקות** שנשלחו לבתי הספר.
11. תלמיד שהגביר מקצוע מדעי + מדעי המחשב **נחשב כמי שהגביר שני מקצועות מדעיים ופטור ממבוא למדעים**
12. תלמידי **החינוך החקלאי - פטורים ממבוא למדעים**.
13. אין הגבלה על שאלונים בתוך מועדי ההיבחנות החיצוניים - **כלל המבחנים פתוחים לכלל התלמידים במועדי קיץ יא חורף יב וקיץ יב.** במועד חורף יא פתוחים רק מקצועות החובה ורק ללומדים המוגדרים בחוזר מנכ"ל אוכלוסיות מיוחדות. נוהל זה אינו חל על לימודי תושב"ע ממ"ד חובה- 3 יח"ל, הפתוח להיבחנות רק בקיץ י"ב..

ומכאן לשו"ת הקבוע:

השלמות של חובות כתנאי לזכאות לבגרות

האם תלמיד יוכל להשלים לאחר תום לימודיו השכלה כללית, מבוא למדעים, חנ"ג ומעורבות כדי שיהיה זכאי לתעודת בגרות?

תשובה

חובות הלמידה הפנימיים הם חלק מהליך הלמידה השגרתי בבית הספר, מטרת הכנסתם כחלק מהזכאות לבגרות היא חיזוק מעמד בית הספר. על ית הספר לדאוג שתלמיד ישלים את חובותיו הפנימיים במהלך לימודיו, באם לא סיים יהיה דינו כמו דין מי שחסר בחינוך גופני בעולם הישן ויצטרך לשוב לבית הספר להשלימם. לא תהיה אפשרות להשלים חיצונית חובה פנימית.

הזמנת שאלוני הערכה בית ספרית (30%)

האם יש צורך להזמין במבסנט למועד קיץ שאלוני הערכה בי"ס לכיתות י' או בכלל?

תשובה

אם מדובר בבית ספר שיש לו הכרה בציונים שנתיים ולכן, ההערכה לגבי ה-30% נערכת בבית הספר, אין צורך להזמין שאלונים אלא רק לדווח בתום השנה בה נעשתה ההערכה, לפי סמל השאלון הרלוונטי. **בתי ספר ללא הכרה**, אשר תלמידיהם נבחנו ב-30% כנבחנים במבחן חיצוני, נדרשים להזמין את השאלונים.

תלמידה עולה חדשה בת 18 הלומדת בכיתה יא

תלמידה שלנו שהיא עולה חדשה שהגיעה רק השנה לארץ לכיתה יא. היא בחרה להירשם לכיתה יא, משום שהיא לא רצתה לפספס בגריות, אבל מבחינת הגיל שלה היא כבר בת 18.

האם ניתן להזמין לה שאלון בתנ"ך עולים (מהעולם הישן שעדיין מתקיים), כי היא לא למדה אצלו בשנה שעברה ולא עשתה עם שאר העולים את ההערכה החלופית של ה 30%?

תשובה

ראשית על התלמידה המדוברת להכנס לחריגי גיל, ולהיבדק כזכאית לעולה חדשה. אנא פני בענין זה לגבי מרים זגורי דואר אלקטרוני miriamza@education.gov טלפון-02-5602800, או לגב זהבה אספר מאגף אמחי.

לגבי המבחן: ניתן לסנכרן בין הרפורמות אך לא בתוך תחום דעת. צריך לבדוק היטב את מעמדה, אם טרם נבחנה בעולם הישן ספק אם יש טעם לפתוח לה תיק היבחנות ישן אי ממליצה לפנות למפקח על בית הספר, ולגבי כרמן צוקרמן, ממונה תחום פיתוח פדגוגי באגף שלנו – שביחד עם אגף הבחינות תבחן את מעמד התלמידה ותסייע לבנות מתווה היבחנות מומלץ.

חינוך טכנולוגי

מבקשת לדעת מהי הגדרת חינוך טכנולוגי לעניין ההיבחנות של 30%. האם בית הספר המוגדר כטכנולוגי ייתן לתלמידים ציון בית ספרי על יחידת ה-30% בעברית או שהם ייבחנו בבחינה חיצונית?

תשובה

אכן הבוחן אינה בית ספר טכנולוגי או לא אלא, בית ספר שיש לו הכרה בציונים שנתיים המאפשר לו לבצע ההערכה בית ספרית.

יותר מ - 3 מוגברים בחינוך טכנולוגי

בטכנולוגי היום צריך לעשות 3 מוגברים. האם המוגבר השלישי שהתלמידים עושים בתור פרויקט גמר באלקטרוניקה ומחשבים, יכתב כעבודת גמר ויכול להשאיר עוד מקום למוגבר בתחום אחר (תורני)?

תשובה

לגבי זכאות לתעודה טכנולוגית מומלץ ללמוד היטב את חוזר [התכנית הלאומית ללמידה משמעותית - החטיבה העליונה: מבנה הלימודים, ההיבחנות ותעודות הסיום בחינוך הטכנולוגי](#). ככלל, לא ניתן להבחן ביותר מ - 3 מקצועות מורחבים - בין אם מקצועות חובה או מקצועות בחירה. ניתן להרחיב מקצוע רביעי במסגרת עבודות הגמר ואז הוא ירשם כשעות.

לא ניתן יהיה הזמין יותר משלושה שאלונים של 5 יחידות (בנוסף למתמטיקה ולאנגלית). על התלמיד לבחור מראש אלו מקצועות הוא רוצה להרחיב. בשאר המקצועות, לא יוכל לגשת לבגרות שהיא מעל 3 יחידות לימוד.

עם זאת סוגיית בתי הספר התורניים הטכנולוגיים עומדת מול עינינו ואנו מודעים לצרכים היחודיים ונשקול כיצד ניתן לסיע בצורך. בשלב זה התשובה הכתובה מעלה היא היחידה הקובעת.

ציון הערכה בית ספרית

האם דיווח ה 30% צריך ציון שנתי וציון הערכה או שמעבירים ציון סופי בלבד?

תשובה

מרכיב הציון הסופי בתעודת הבגרות הוא: 30% הערכה בית ספרית, 21% ציון שנתי, 49% ציון הבחינה החיצונית. ההערכה הבית ספרית בנויה מתהליכי העבודה ולא רק מציון על תוצר סופי ומתוך כך ודאי שמכילה גם את הרכיב השנתי, לכן אין טעם וזה אפילו פגיעה במסר לפצל ציון זה למרכיב שנתי מול רכיב של "ציון על תוצר" מתוך כך מובהק שוב הצורך בבניית מחוונים מסודרים המגדירים את כל הרכיבים שציון ההערכה הבית ספרית לוקח בחשבון, ובודאי שהליכי התלמידאות ראוי להם שיהיו חלק.

הרחבות 5 יחידות

תלמידים אצלו מרחיבים 5 יחידות במגוון צורות שונות כמו רסיטל במוזיקה, פרויקט במדעי

המחשב בשיתוף מכון ויצמן, למידה של מקצועות אקדמיים שמאפשרים המרת הבגרות כמו אקדמיה בתיכון. באלו מהמקרים יחשבו המקצועות הללו כהמרה ל5 יח"ל?

תשובה

אפשרות לאישור חלופת היבחנות על מלוא 5 יח"ל, ללא בחינה חיצונית כלל תינתן רק במקרים הבאים:

- עבודת הגמר מאושרת על ידי הפיקוח על עבודות הגמר
- רסיטלים במחול ובמוזיקה
- • תכניות ייחודיות
- חלוצים בהערכה

סמלי הערכה פנימית

בקובץ סמלי הרפורמה החדשה מצאתי מספר סמלים המתייחסים להערכה הבית ספרית. במדעים, השכלה כללית ובחינוך גופני ובמעורבות חברתית לא נמצאו סמלים ברשימה. האם כיצד יש לדווח עליהם?

תשובה

להשכלה כללית ולמדעים ישנם סמלי שאלונים [בקובץ סמלי השאלונים](#) באתר האגף לחינוך על יסודי. לגבי אופן ההערכה של "התכנית להתפתחות אישית ולמעורבות חברתית" מומלץ ללמוד את החומר המופיע [בקישור הבא](#).

המרת מתמטיקה לתלמידי 07 במקצוע מוט"ב 3 יחידות

בתוכנית הישנה, תלמיד שלא נבחן במתמטיקה משום שקיבל אישור להמרה - יכל להיבחן במקום ב 3 יחידות מוט"ב. האם ניתן להמיר את מקצוע המתמטיקה ב-3 יחידות מוט"ב?

תשובה

מקצועות ההמרה האפשריים בתוכנית ההיבחנות החדשה הם: ביולוגיה, כימיה, פיזיקה, מדעי הסביבה. התלמידים ילמדו את מקצוע ההמרה ויבחנו בו בבחינת הבגרות החיצונית. [חוזר מנכ"ל](#) לצד זאת אבקש להדגיש שהעובדה שתלמיד מוגדר כתלמיד 07 אינו הופכת אותו לזכאי אוטומטי להמרת מתמטיקה. המרת מתמטיקה נועדה לתלמידים שחוסר היכולת להיבחן במתמטיקה נובעת אצלם מדיסקלקוליה ולא מחוסר יכולת.

דיווח השכלה כללית ומבוא למדעים

מתי צריך לדווח על ציוני השכלה כללית ומבוא למדעים של שכבת יא הנוכחית תשע"ו שלמדה תחומים אלה בשנה שעברה בכיתה י? מתי יש לדווח על הערכה בית ספרית?

תשובה

מתוך שקופית 22 במצגת [ארגון הלימודים בגרויות ותעודות הסיום - לקט שאלות ותשובות](#). המופיעה באתר החינוך העל יסודי:

מועדי דיווח ציונים:

- ציון שנתי ידווח עד 48 שעות לפני הבחינה.
- ציון פנימי בחנ"ג ובתכנית להתפתחות אישית ומעורבות חברתית ידווחו בסוף כיתה י"ב. ציונים פנימיים במקצועות השכלה כללית ומבוא למדעים ידווחו בין כיתות י' לי"ב, לפי החלטת ביה"ס
- ציון הערכה בית ספרית (30% מתוך ההערכה הכללית) ידווח בתום השנה בה מתבצעת ההערכה הבית ספרית. לבית הספר הזכות שלא להגיש בשנה בה נעשתה ההערכה, ציוני תלמידים מועטים, כדי לאפשר להם להשיג ציון גבוה יותר. וזאת על פי הנוהל המפורסם במצגת.

"עז לתמורה"

אתם מוזמנים להיכנס לפורום ([קישור לפורום](#)), לעיין בתשובות ואף לשאול שאלות משלכם.

מצורפת [מפת פניות עוז לתמורה](#) שבו ריכזנו עבורכם את כל דרכי ההתקשרות בכל שאלה שעולה, נשמח לתת מענה. וכן, מצורפת [מצגת תנאי שירות לעובדי הוראה](#)

לקראת כנסי המנהלים החדשים שיתקיימו בחודש הבא עודכן [מודל המוח](#). הנכם מוזמנים לשלוח אלינו מודלים נוספים שנעלה למודל המוח דרך הרפרנטים או המפקחים הכוללים

היעדרות

האם יש הבדל בשכר בין שעה פרונטאלית פרטנית או תומכת הוראה? כאשר מורה נעדר מיום שיש בו את מגוון השעות איך מחושבת ההורדה?

תשובה

אין הבדל בשכר. כל שעה הינה חלק ממשרת המורה והינה שוות ערך. יש לשים לב שמהשרה הינה מתוך 40 ש"ש למשרה מלאה. כאשר מורה נעדר יורדות לו השעות מימי המחלה לפי המערכת היומית.

+ טעימה משמעותית

[הענן החינוכי](#) - כל השירותים המתוקשבים לבית הספר.

[כניסה מאובטחת לסביבות התוכן - הזדהות אחידה](#)

החל משנת הלימודים תשע"ו כניסה למערכות ספקי התוכן הדיגיטלי תהיה באמצעות מערכת ההזדהות של משרד החינוך ובאמצעות פרטי זיהוי אישיים שניתנו על ידי משרד החינוך. לפניכם כל הפרטים.

פרטי הזיהוי של משרד החינוך יאפשרו הזדהות אחידה באמצעות סיסמה אחת לכל סביבות התוכן הדיגיטלי המאושרות על ידי משרד החינוך ולמערכות משרד החינוך באינטרנט בכלל.

+ הספרייה הלאומית

[הספרייה הלאומית השבוע: מאבקי השבת](#)

בשיעור יתוודעו התלמידים לסוגיה בדבר אופייה של השבת במרחב הציבורי בירושלים. בפתיחה יצפו בסרטון המציג את הרקע למאבקים בסוגיה זו ויערכו דיון בנושא. לאחר מכן, כל זוג תלמידים יעשה עבודת חקר על נושאים שונים במאבקי השבת וייצור דף מגזין המציג צדדים מידעיים שונים בנושא ולצדם טורי דעה. מערך שיעור מתוקשב לכיתות י"א-י"ב

+ אז מה היה לנו?

[הצעות לפריסת ההבחנות ו"מודל הסינוסים" - אגף על יסודי](#)

לבקשת המנהלים איתם נפגשנו במסגרת סיורי המנכ"לית, אני מצרפת לעלון את ההצעות לפריסת ההבחנות ואת מודל הסינוסים.

קבצים אלו יועלו לאתר החינוך העל יסודי בימים הקרובים. המודל בא לסייע לחשיבה על תכנון בעת ארגון הלימודים התלת שנתי, ובעת תכנון ההערכה התוך שנתית. וזאת כדי למנוע לחץ ממוקד בשנה מסויימת או בתקופה מסויימת. בהצלחה!

[הצעות לפריסת ההבחנות לפי מגזרים "מודל הסינוסים"](#)

[מכתב למנהלי בתי הספר - הזנת ציונים באופן ממוחשב](#)

במהלך מועד החורף האחרון התקיים ניסוי ב-164 ביה"ס אשר הזינו ציונים שנתיים באופן מתוקשב. הנסוי זכה להצלחה ניכרת ולנוכח זאת החליטה המנהלת הכללית על הרחבתו.

מצ"ב מכתב, בו אנו קוראים לביה"ס המעוניינים בכך להצטרף להזנת הציונים באופן מתקשב (למעוניינים בלבד!) כבר למועד הקיץ הקרוב.
מצ"ב [מכתבו של אריאל לוי](#), מנהל המינהל הפדגוגי

תכניות לימודים ומבנה ההערכה בבחינות הבגרות על פי תכנית ההיבחנות

החדשה

השנה לראשונה, ייגשו תלמידי כיתות י"א (המחזור הראשון של הרפורמה) לבחינות הבגרות מתכונתן החדשה. יתקיים שאלון חיצוני אחד לרוב המקצועות, המבוסס על חלק מחומר הלימוד, ובנוסף למידה והערכה בדרכים חלופיות המוערכת בבתי הספר תוך שימת דגש רב יותר על הערכת תהליכי הלמידה.

הכלים המרכזיים שנבנו לאפשר את הלמידה המשמעותית קשורים להתאמת תכניות הלימודים ותכניות ההיבחנות. המסמך שלפניכם, בא לתת תמונה מלאה על תכניות הלימודים בחטיבה העליונה בתחומי הדעת השונים ולסייע בארגון הלימודים וההיבחנות. מטרתו להנגיש לכם באופן ידידותי את השינויים שנערכו לאחרונה על מנת להתאים למבנה ההבחנות. [קישור לחוברת](#) וכן קישור [לקובץ סמלי השאלונים](#)

חוזר לבעליות תשע"ה/2 - תוכנית היבחנות חדשה בבחינות הבגרות

בחיבה העליונה – חלוקת גמול בגרות

לבקשת מנהלים בכנסים אי מצרפת את החוזר לבעליות שפורסם שנה שעברה בנוגע לגמולי ההגשה לבחינות השונות.

החל משנה"ל תשע"ה מונהגת תכנית ההיבחנות החדשה בבחינות הבגרות בחטיבה העליונה. במסגרת תוכנית זו, לכל בחינה חיצונית בתחום דעת (להוציא מתמטיקה ברמה של 4 ו-5 יח"ל) מתלוות הערכה בית ספרית (הערכה חלופית) בתחום הדעת. מטרת [חוזר זה](#) הינה לסייע בהבנה ויישום של חלוקת גמול הבגרות, בתחומי הדעת השונים, בין הבחינה החיצונית להערכה הבית ספרית, בהתאם לכללים המצוינים בסעיף 1 לעיל. [מצורפת טבלה המפרטת את הזכאות לגמול בגרות במקצועות השונים](#) בעקבות הרפורמה ללמידה משמעותית.

הכרה בבית ספר לצורך התחשבות בציונים שנתיים ובית ספריים - אגף על

יסודי

בשבועות אלו מתכנסת וועדת ההכרה בבתי הספר להתחשבות בציוניהם ודנה בכל הפניות שהגישו בתי הספר. הדיונים מתמקדים בשלב ראשון בהכרה הזמנית ובשלב שני- בהכרה קבועה. השנה הקדמנו את תהליך ההכרה בבתי הספר על מנת לתת מענה לבתי הספר כך שיוכלו להיערך כראוי. תשובות הוועדה נשלחות בכתב לבתי הספר. חשיבות ההכרה לבתי הספר ניכרת היות וההערכה הבית ספרית על 30% מותנית בהכרה בציוני בית הספר.

תכנית לב"ם לקראת מועד קיץ תשע"ו – אגף על יסודי

תכנית לב"ם (לקראת בגרות מלאה) תופעל בשנה"ל תשע"ו לקראת מועד קיץ על ידי האגף לחינוך על יסודי, משרד החינוך, באמצעות ויצו ואדיסיוסטם, שזכו במכרז להפעלתה. התכנית תופעל במתכונת בה פעלה בשנים האחרונות ובתוספת דגשים חדשים. ישתתפו בה בתי ספר שנבחרו על ידי האגף לחינוך על יסודי על פי קריטריונים שנקבעו מראש. **התכנית מיועדת לבתי ספר שעומדים בקריטריונים ואנו פונים למתאימים.** התכנית, במימון מיוחד של משה"ח, תאפשר הפעלת מסגרות למידה גמישות ופרטניות בקבוצות של 10 תלמידים, לתלמידי כיתות י"ב לקראת בחינות הבגרות, תוך התייחסות להיבטים שונים של למידה על פי יעדים ברורים וקריטריונים מובהקים להצלחה. התכנית מיועדת לתגבור התלמידים לקראת השאלונים בכתב בלבד.

תהליך הלמידה יכוון לטיפול כישורי למידה ארוכי טווח. בשבוע שעבר השתתפנו במפגש עם המנחים המלווים מטעם הזכיין המגיעים לבתי הספר, בכדי להבהיר את הדגשים של התכנית בשנה זו.

אות רמון- קול קורא - האות למצוינות ולמנהיגות ע"ש אילן ואסף רמון -

אגף על יסודי בשיתוף קרן רמון

קרן רמון בשיתוף משרד החינוך (אגף א' חינוך על יסודי) ומשרד המדע הטכנולוגיה והחלל ובתמיכת בנק דיסקונט, בוחרים מדי שנה כחמישה עשר תלמידים ותלמידות מצטיינים בלימודים, בולטים במנהיגותם ובהתנדבות ותרומה לקהילה ומעניקים להם את אות רמון לזכרם של אילן ואסף רמון .

התלמידים הנבחרים בכל שנה, ילדי אות רמון, זוכים להוקרה על מצוינות ומנהיגות, בדמותם של אילן ואסף רמון, שמהווים דוגמה אישית למנהיגות איכותית ולמצוינות – בעשייתם, בהישגיהם ובמיוחד באישיותם. חמישה עשר ילדי אות רמון הנבחרים, מצטרפים לקהילת רמון הייחודית, השמה לה למטרה להוביל שינוי חיובי בחברה הישראלית ולייצר מנהיגות חברתית-ערכית שתהווה דוגמה ומופת ותסחף אחריה את הדור כולו.

עידוד התלמידים למצוינות ולמנהיגות- נעשה באמצעות הענקת אות רמון, ובהשתתפות בתכנית שנתית איכותית המקנה כלים המעצימים את תכונות המנהיגות שלהם במגוון רחב של פעילויות וסדנאות. התכנית השנתית כוללת 12-15 מפגשים שבמהלכם יעברו החניכים פעילויות ע"י קרן רמון, מפגשים המתוכננים ע"י החניכים בניהול עצמי ומפגשים והתנדבות במסגרת שגרירי אות רמון אשר יחברו אותם לפעילות הקרן והקהילה.

על מנת שילדי אות רמון יספיקו להמשיך ולתרום מכישוריהם בעודם במסגרת הבית ספרית ובכדי שישמשו דוגמה ומופת לכלל תלמידי בית ספרם וישמשו כקטליזטור היוצר מעגלי השפעה רבים, הוחלט שהאות יוענק לתלמידים בהיותם בכיתה י"א לקראת סיום השנה . כך תחל תכנית ההכשרה וההעצמה לקבוצה הנבחרת עם תחילת לימודיהם בכיתה יב' ולאורך כל השנה. – [לקובץ המלא](#)

חדשות תלמ"י - " היהדות היא קודם כל תורת חיים " (א.ד. גורדון).

בימים אלו נבחר זכיין חדש להפעיל את תוכנית תלמ"י לשנת הלימודים תשע"ו. עד לכניסתו של הזכיין החדש ולקראת פרום ההרשמה לתוכנית, אנו מפרסמים כאן את התבחינים המעודכנים להצטרפות לתוכנית תלמ"י.

משרד החינוך מקצה תקציב ייעודי במטרה לתמוך תקציבית בבתי-הספר הממלכתיים המעוניינים לתגבר את לימודי היהדות ולהוסיף פעילויות חינוכיות בלתי פורמליות בתחום זה. אנו קוראים למנהלים המובילים בבית ספרם תכניות לימודים ופעילויות חינוכיות בתחום לימודי מדעי היהדות, להיערך על פי התבחינים ולעקוב אחרי הפרסומים בדש"בועי ובאתר האגף לקראת פתיחת ההרשמה לשנה זו.

להלן [התבחינים המעודכנים](#) לשנת הלימודים תשע"ו, וכן [רשימת הספרים](#) בהתאם לסעיף ח' בעמוד 4 בתבחינים.

כאמור – בקרוב נודיע על פתיחת האתר לרישום לתכנית תלמ"י .

חלוצי הערכה – אגף על יסודי

"הכניסה לתכנית מאפשרת לנו ללמד בדרך בה אנו מאמינים כי יש לקרוא, לחשוב, לשוחח והתנסות ביצירות ספרות . לימודי הספרות נתפשו 'לימודים קלים' , למידה מסיכומים, שאינה דורשת מיומנות של חשיבה, אלא שינון . רצינו לשנות זאת . מתאפשר לנו ללמד בצורה אחרת . ודרך זו שאנו מאמינים בה הופכת את הלימוד לחווייתי ,תוך שימוש במתודות הוראה נוספות – עבודה בין-טקסטואלית ובין-מדינמלית."

מתוך דברים שנאמרו במפגש שנערך עם המורים לספרות ד"ר מיכל בן חורין ויהונתן דיין מבית הספר 'גימנסיה עברית הרצליה' בתל אביב, אשר מלמדים שתי יחידות ספרות מורחב במסגרת 'חלוצי הערכה'.

במהלך השיחה ביקשנו לחדד עם המורים "מהי הדרך בה הם מאמינים" ומהו השינוי אותו הם מבקשים להנחיל. אחד המוקדים שעלו בשיחה לגבי השינוי המבוקש הוא פיתוח חשיבה ביקורתית בהוראת ספרות. לאחר השיחה ביקשנו מהמורים להעלות על הכתב את תפיסתם.

אנו מוצאים במסמך הכתוב רעיונות מעשיים, חוצי תחומי דעת, לפיתוח החשיבה הביקורתית, וליישומי הוראה והערכה המכוונת את התלמיד לקחת אחריות מרובה יותר התהליך ולהפיק ממנו כישורים שונים שאינם מתפתחים בלמידה המקובלת. ומביאים לקוראי הד"ש שבועי את המסמך כלשוננו.

פיילוט 'חלוצי כתיבה' - אגף על יסודי

פיילוט 'חלוצי כתיבה' נועד לאיתור תכניות מערכתיות, רב ממדיות, לעידוד כתיבה ולטיפול תפקודי לומד. מתוך בתי הספר שנענו לקול הקורא ופנו להציע את תכניותיהם נבחרו 23 בתי ספר. בימים אלו בא לידי סיום סבב פגישות עם מנהלי ורכזי תכניות 'חלוצי כתיבה' בכל בתי הספר. בסדרת מפגשים מרתקים, נערך ניסיון לעמוד על מאפייני התוכניות, על ייחודן, על ההשפעות קצרות וארוכות הטווח על תרבות וארגון בית הספר, על הקשיים והמכשולים ועל אפשרויות היישום שלהן במקומות נוספים.

בחרנו להציג בפניכם חלקים מהמשובים שנכתבו על ידנו. כל משוב מבליט פן דומיננטי בעשייה ובתפקודי הלומד שאותם בחרו בתי הספר להדגיש. ההדגמה שופכת אור על העשייה הברוכה והיצירתית, על היוזמות החינוכיות של הצוותים ועל גישות פורצות דרך בייחודיות ומקוריות.

למדנו להכיר עולם מגוון מאד של עשייה מרתקת. הכרנו תכניות שהתבססו לאורך שנים והפכו לתרבות ולשפה של בתי ספר מסוימים, ותוכניות שעושות את צעדיהן הראשונים בבתי ספר אחרים. [למסמך המלא](#)

כנס מנהלים ארצי, מצטרפי עוז עתידיים לשנת הלימודים תשע"ז – אגף על יסודי

יסודי

הכנס נערך ביום רביעי כ"ב אדר א' תשע"ו, בתיכון הראל מבשרת ירושלים: בכנס השתתפו 300 איש: מנהלים, מפקחים רפרנטים ומדריכים - מכל המחוזות בארץ. הוא היה גדוש והקיף את כל עיקרי הידע שנצברו ב-5 שנים האחרונות ואשר נמצאו כרלוונטיים מאוד לאוכלוסיית המנהלים העתידיים להצטרף לרפורמת "עוז לתמורה" ב-תשע"ז.

התכנים - סקירת נהלים ומענים בסוגיות כוח אדם בהוראה - נוהלי בינוי פינות עבודה וחדרי למידה פרטניים - ו. פיתוח מקצועי והשתלמויות בית ספריות - עקרונות הרפורמה וצירים מרכזיים בישומה המיטבי בהקשרי הלמידה המשמעותית, מנופי שינוי ואתגרי תשע"ז - כמו כן נערך מפגש בלתי אמצעי ולמידת עמיתים עם שני מנהלי בתי"ס שש-שנתיים אשר הפליגו לספר מניסיונם האישי והמוצלח הניהולי / פדגוגי של בית ספרם ושכלל בין היתר מתן טיפים מעשיים, מעודדים ואופטימיים בגיוס והפעלת המורים - גב' עינת גורה (מקיף נהלל) ומר' עופר זפרני (מקיף בגין צפת).

אנו מבקשים להודות מקרב לב לכל באי הכנס שטרחו והגיעו, למנהל מחוז ירושלים ומנח"י **מר מאיר שמעוני**, לתיכון המארח הראל, ולמנהלת רינה. ובמיוחד תודה אישית לכל שותפינו הנאמנים שמלווים אותנו בהתמדה ובמקצועיות לאורך כל הדרך: - נציגי מטה משרד החינוך - נציגי המחוזות וגורמי שטח, ותודה לצוות שלי- אנשי עוז לתמורה באגף לחינוך על יסודי – זהבה, אורי, דבורה, רונית וגלית.

סיכום הכנס הראשון למנהלי חט"ב- אגף על יסודי

בחודש דצמבר התכנסנו למפגש מנהלי חט"ב. למרות עומס העבודה, כ-260 מנהלי חטיבות ביניים לכנס זה. אנו מודים לכם מאד על ההיענות, ויותר מכך, על השותפות הפעילה והמעורבת במהלך המפגש.

כפי שנאמר בפתיח לכנס, בדברים שהצגתי, אנו בעיצומו של תהליך שעניינו חשיבה מחודשת על מהות חטיבת הביניים.
בכנס, הוצגו בקצרה כיווני הפעולה בהם אנו מתמקדים, כאשר בבסיסם הגדרה למהות חטיבות הביניים. בהתבסס על הגדרה זו, ובמקביל לעיצובה, אנו עוסקים בהגדרת האוטונומיה של חטיבות הביניים, שינוי אקלימי בחטיבות הביניים ושינוי פדגוגי בחטיבת הביניים. [לסיכום הכנס](#)

כנס מפקחים - סכום מעגלי שיח בנושא "חטיבות הביניים לאן?" - אגף על יסודי

בכנס המפקחים שנערך בחודש פברואר, התקיימו 4 מעגלי שיח שהונחו על ידי מפקחים נבחרים ותועדו על ידי חברי האגף. כל מעגל שיח עסק באחד מהיבטי החשיבה על חט"ב: מהות חט"ב, אקלים, פדגוגיה וארגון. השיח בוסס על סיכום הדיונים שנערכו בכנס מנהלי חטיבות הביניים. [להלן ריכוז התובנות.](#)

עדכוני שגרה מהיחידות השונות

הרצאות מרץ באקדמיה ברשת

[צרכן נבון](#) עם הילה גלזמן – לכיתות ז-יב
ה' באדר תשע"ו, 15 במרץ 2016 בשעה 11:15-12:00 [לרישום לחץ כאן](#)
[היוצר הדיגיטלי](#) עם ד"ר יוסי אלרן מכון דוידסון לחינוך מדעי – להורים ולמורים
ה' באדר ב' תשע"ו, 15 במרץ 2016, בשעה 18:00-18:45 [לרישום לחץ כאן](#)

תשלום מענק חד פעמי לעובדי הוראה

נקבע תשלום מענק חד פעמי, על פי 22.2.2016 בהתאם להסכם הקיבוצי עם הסתדרות המורים מיום 22.2.2016. המפורט בהוראות חוזר הממונה על השכר במשרד האוצר מיום [מצ"ב החוזר](#) ובו פרסום הוראות תנאי הזכאות של עובדי ההוראה למענק החד פעמי ואופן ביצוע התשלום. הוראות נוספות בדבר ההסכם הקיבוצי יפורסמו בהמשך.

אגף הבחינות - היערכות לבחינות בגרות מועד קיץ תשע"ו (2016)

משרד החינוך כבר נערך לקראת בחינות הבגרות במועד הקיץ הקרוב. הגורמים המקצועיים יושבים על המדוכה במטרה לשפר, לטייב, לפשט תהליכים ולהקל על עבודתכם בבתי הספר ככל הניתן. יחד עם זאת, מפאת החידושים הכרוכים במתכונת החדשה של בחינות הבגרות והצורך בשמירה על טוהר הבחינות, חלו מספר שינויים שיש להם השלכה על התארגנות בתי הספר לקראתן. [למכתב המלא](#)

אגף בחינות - לוח בחינות מועד קיץ תשע"ו (2016) – סופי

אנו מתכבדים להציג בפניכם את [לוח בחינות מועד קיץ תשע"ו \(2016\)](#) בגרסה סופית.

אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון - תקצוב כיתות י אתגר ל"ב טכנולוגי לשנה"ל תשע"ז

בשנת הלימודים תשע"ז, הקצאה של כיתות ל"ב טכנולוגי לביה"ס תחייב רישום תלמידי הכתה במגמה טכנולוגית. [למכתב המלא](#)

קול קורא למנהלים עבור תכנית מפרש.

מפרש הוא מיזם משותף של משרד החינוך, קרן לאוטמן, קרן ברכה, וילאר, יד הנדיב וקהילת סן פרנסיסקו. המיזם עוסק בקידום חשיבה יזמית-חינוכית בקרב מנהלי בתי ספר וצוותים פדגוגים והוא מבוסס על תפיסה הנהוגה במערכות חינוך מובילות בעולם, הרואה ביזמות כלי מערכתי רב-עוצמה בהתמודדות עם אתגרים מקצועיים שונים.

התכנית כוללת למידה קבוצתית, סיורים, סמינרים וסדנת עבודה ייחודית. במסגרת התכנית תהנו מעבודה עם צוות עמיתים חושב ויוצר, מליווי אישי ומקצועי של צוות התכנית, ממאגר יועצים במגוון תחומים, ממידענים שיסייעו לכם באיתור, איסוף וארגון ידע ומתקציב פיתוח אישי. **ההרשמה מסתיימת ב-15.3.16 ל"קול קורא" ולהרשמה.**

הפיקוח על הוראת מדע וטכנולוגיה - יריד החקר הארצי החמישי, לעבודות חקר ופתרון בעיות במדע וטכנולוגיה

הפיקוח על הוראת מדע וטכנולוגיה שמח להזמיןכם ליריד החקר הארצי החמישי, לעבודות חקר ופתרון בעיות במדע וטכנולוגיה.

היריד יתקיים ביום שלישי ט"ז אייר תשע"ו, 24 במאי 2016, בין השעות 18.00-13:00. בקמפוס אדמונד י. ספרא (גבעת רם), האוניברסיטה העברית, ירושלים.
ביריד יוצגו עבודות חקר מצטיינות של תלמידים ותלמידות מבתי הספר היסודיים וחטיבת הביניים מכל המחוזות ומכל המגזרים ברחבי הארץ אשר התנסו בתהליך שלם של חקר ופתרון בעיות במסגרת לימודי מדע וטכנולוגיה. היריד הינו שיאו של תהליך. קדמו לו ירידים בית ספריים ומחוזיים ששותפים להם תלמידים הורים מורים מנהלים מדריכים ומפקחים הפועלים יחד להנחלת תפיסת החקר ופתרון הבעיות המלווה בחשיבה מקורית וביקורתית, בקרב כל תלמידי מערכת החינוך על זרמיו השונים.
היריד יתקיים במעמד: נפתלי בנט, שר החינוך, ניר ברקת, ראש עיריית ירושלים, פרופ' מנחם בן ששון, נשיא האוניברסיטה העברית בירושלים, ד"ר שלמה מרקל, סגן נשיא ברודקום העולמית, ד"ר חנה פרל, מנהלת אגף מדעים, המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך מצורף: [הזמנה ליריד](#)
[סדר יום](#)

חידון המשנה – עולמם המופלא של החכמים

אנו מזמינים את התלמידים להצטרף ללימוד מרתק הסולל דרך לעולמם המופלא של חכמי המשנה ושיאו בחידון ארצי נושא פרסים.

החידון מיועד לתלמידי ז', י' ויתקיים ביום רביעי, כ"ד באייר תשע"ו, 01.06.2016 לחידון הארצי יקדימו חידון בית ספרי וחידון מחוזי.
פרסים יקרי ערך יחולקו לתלמידים המצטיינים ולנבחרות בתי הספר.
בתי הספר שיקימו קבוצת למידה בית ספרית יוכלו לקבל סיוע בלימוד ובהכנה לחידון.
לקבלת פרטים, חוברת עזר ללימוד וסיוע להכנת הילדים, ניתן ליצור קשר עם עדן 09-7886889

לרישום היכנסו לאתר "עולמם המופלא של החכמים" www.mishnaquiz.org

החידונים המחוזיים יתקיימו בתאריכים הבאים:

15.5.16 ז' אייר תשע"ז – מחוז תל אביב

16.5.16 ח' אייר תשע"ו – מחוז דרום

19.5.16 יא' אייר תשע"ו – מחוז הצפון

22.05.16, י"ד אייר תשע"ו – מחוז ירושלים

מדעי החברה והמטה לחינוך אזרחי וחיים משותפים - יום הצרכן - הגינות בעסקים

בכל שנה, יצוין גם השנה יום הצרכן הבינלאומי ב-15 במארס. מכיוון שחיי הסחר תופסים בחלק משמעותי בחיי היום-יום, היום הזה הוא הזדמנות לנו, הצרכנים, וגם לבעלי העסקים, לבחון האם עולם הצרכנות מוכון על-ידי הערכים הבסיסיים לאורם אנו מבקשים לחיות, ערכים כגון: יושר, אמינות, שקיפות, כבוד הדדי ובעיקר ערך ההגינות.
מצ"ב **החוברת "הגינות בעסקים"** מערך פעילות ליום הצרכן הבינלאומי 2016.
וכן מכתבם של מנכ"לית משרד החינוך, מיכל כהן ומנכ"ל המועצה הישראלית לצרכנות עו"ד אהוד פלג **"מקדמים את ההגינות בישראל"**.

זכויות התלמיד – "בשבילי הזכויות" אחריות אזרחית

כולנו זכאים לזכויות. השאלה היא, מי מאתנו זקוק להן במיוחד? מי שאינו שותף למעגל מקבלי ההחלטות; ומי שאינו שותף למעצבי דעת הקהל והתרבות. הקבוצה הגדולה ביותר העונה לתיאור זה היא קבוצת הילדים. נושא זכויות הילד עוגן עד היום בסדרה של אמנות ומסמכים בינלאומיים. האמנה נחתמה על ידי ישראל ונכנסה לתוקף לאחר אשרורה ביום 2 בנובמבר, 1991. זכויות ילדים הן חלק ממדיניות חינוכית רחבה וגם משמעותיות במשפט הישראלי ומוגנות בתפזורת בחוקים שונים, בחלקן כנגזרת לזכויות אדם ואזרח ובחלקן באופן מיוחד לילדים. ילד הנו אדם – ולכן מגיעות לו זכויות אדם ואזרח הייחודיות לילדים ונוער עד גיל 18. בעשורים האחרונים משתרשת גישה חינוכית, מוסרית ומשפטית חדשה, לפיה ילדים הנם יצורים בעלי אוטונומיה מתפתחת, ויש לשתפם בקבלת החלטות בעניינם בהתאם ליכולתם השכלית והרגשית. בהיותם בני אדם, זכאים ילדים למלוא זכויות האדם שלהם – הזכות לחיים, לכבוד ולשוויון. ילד איננו מבוגר בהקטנה, אלא אדם שלם ומורכב. אנשים צעירים ומבוגרים צריכים לדעת, מה הן זכויותיהם, מדוע הן חשובות, ומה הן הדרכים לממשן גם בבית הספר. הצוות החינוכי בביה"ס מתווה את הדרך ומשמש גשר בין הבית לילדים ועל כן המוסד החינוכי צריך להיות רגיש לזכויות ילדים ואחראי למימושם. לשימושכם החוברת "[בשבילי הזכויות](#)" – דיון באמנת זכויות הילד/ה בהיבטים מוסריים וחברתיים.

חינוך גופני - 28 בפברואר – 3 במרץ 2016

תחרויות הגמר הארצי לבתי הספר בכושר גופני - תחרויות הגמר הארצי לבתי הספר בכושר גופני אשר אמורות היו להיערך ביום ב', י"ג באדר א' התשע"ו, 22 בפברואר 2016, בין השעות 09:30 – 15:00 בפארק הלאומי ברמת גן, נדחו עקב מזג האוויר ויערכו ביום שני, כ' באדר א' התשע"ו, (29.2.16), באותן שעות ובאותו מקום.
שר החינוך, מר נפתלי בנט, יכבד את האירוע בנוכחותו!
הנכם מוזמנים לטייל בפארק הלאומי ברמת-גן ולצפות בתחרויות! חוויה!!

האליפות הארצית של בתי הספר התיכוניים באתלטיקה קלה - ביום ה', כ"ג באדר א' התשע"ו, (3.3.16), תיערך האליפות הארצית לבתי ספר על-יסודיים באתלטיקה הן לתלמידים והן לתלמידות. באליפות ישתתפו 14 קבוצות תלמידים ו-12 קבוצות תלמידות מכל מחוזות מערכת החינוך.
האליפות תיערך באצטדיון האתלטיקה הדר יוסף, תל אביב, בין השעות 11:00 - 16:00. כולכם מוזמנים!

בטיחות בחינוך הגופני - הפיקוח הארצי בחינוך גופני בשיתוף אגף הבטיחות הפיק סרטון בטיחות על חלק מנושאי החינוך הגופני הנלמדים במערכת החינוך. סרטון זה הינו ראשון בסדרה. אתם מוזמנים לצפות בסרטון [בקישור הבא](#)

להלן סעיפי ההודעות בחוזר מנכ"ל עו/7:

פעילויות חינוכיות לרגל היום הבין-לאומי למאבק בגזענות	9.1-1
יום האישה הבין-לאומי במערכת החינוך	9.4-2
חינוך לערכים- פעילויות לקראת יום הצרכן הבינלאומי תשע"ו	9.4-3

- להלן סעיפי הוראות הקבע בחוזר המנכ"ל עו/7 (א):
ימי התרמה במערכת החינוך – החלפה	7.2-7
נוהל מינוי מנהלים וסגני מנהלים במוסדות חינוך רשמיים – החלפה	8.4-20

- להלן סעיפי הוראות הקבע בחוזר המנכ"ל עו/7 (ב):
טיולים ופעילויות-בית-ספריות במערכת החינוך – היבטים פדגוגיים, ארגוניים, בטיחותיים וביטחוניים – החלפה	6.2-33

זה היה השבוע שהיה

28 בפברואר 1966 - אייבי נתן יוצא במטוס פרטי למצרים ונוחת בפורט סעיד. הוא מגורש כעבור יממה

29 בפברואר 1980 – נפטר יגאל אלון, מפקד הפלמ"ח, מראשי תנועת העבודה ושר בממשלות ישראל (נולד ב-1918)

1 במרץ 1904 - נולד אברהם חלפי, משורר ושחקן ישראלי (נפטר ב-1980)

2 במרץ 1939 - תחילת שידורי קול ציון הלוחמת, תחנת הרדיו של האצ"ל

3 במרץ 1986 - חברת IBM מתחילה להפיץ את המחשב הנייד (לפ-טופ) הראשון

4 במרץ 1877 - המצאת המיקרופון

5 במרץ 1926 - פנחס רוטנברג מקבל זיכיון לשימוש במי הירדן והירמוך להפקת חשמל

זרקור מהשטח

אם יש רצון, יש יכולת.

סטארט-אפ חברתי חינוכי - באורט גרינברג קריית טבעון - מגשימים חלומות

השנה הגיעו תלמידי שכבת י"ב, במסגרת המסע הנוודד בהרי אילת, לפסגות הרים ועמם אילנית יורמן-עוזרי ושמוליק צור, המרותקים לכיסא גלגלים נתינה מכל הלב ורצון עז להתגבר על מגבלות פיזיות, הובילו את שכבת י"ב באורט גרינברג להגשמת חלומם של א' וש' - המרותקים לכיסא גלגלים – השניים לקחו חלק במסע הנוודד לאילת – הטיול השנתי של השכבה.

התלמידים, שחזרו בסוף השבוע שעבר מהטיול, זכו להיות חלק מחוויה של פעם בחיים. מעבר לחיזוק הקשר של התלמידים עם הארץ והכרות מעמיקה עם נופיה, לראשונה נפלה בחלקם הזכות להיות שותפים למפעל מקסים וייחודי של חברת "פאראטרק" (Paratrek) – המאפשרת טיול בארץ ובעולם לאנשים עם מוגבלות בתנועה. וכך סיפרה א' שלא יצאה מאז כיתה ה' לאף טיול:

"בטיול עם תלמידי אורט, לא הרגשתי כלל שנושאים אותי, אלא שאני מטיילת עם כולם והרגשתי מאד בטוחה. עוד היה מדהים לראות, במהלך הדרך, לראות תלמידים מבתי ספר חילוניים דתיים וערבים עומדים נלהבים מעוצמת המראה הייחודי ומחאו כפיים לתלמידים ולמעשה מעורר ההשראה שהם לקחו בו חלק.

כששואלים אותי למה כדאי להיות מורה אני משיבה כי זוהי זכות לייצר עבור תלמידי הזדמנויות חינוכיות של נתינה. שינוי החברתי של עשיית הטוב מתוך אמונה שריבוי הטוב בעולם יגרש את החושך!"

מנהל בית הספר אתי לוי: "את האינטימיות נוצרה בין המלווה לתלמיד המלווה, שהתלמידים היו עדים לה, ואת המצווה של "כבד את אביך ואת אמך", אני רוצה שהתלמידים ייקחו אל ההורים הביתה. א' וש' לימדו אותנו שבעזרת אופטימיות ונחישות אין דבר העומד בפני הרצון. זהו מיזם חברתי חדשני ומהפכני וכולי תקווה כי כל בתי הספר ילמדו מאיתנו ויעבירו הלאה את המסר שגם לאנשים מוגבלים ישנה הזכות ליהנות מנופי ארצנו.

לכל ילד וילדה קיימת הזכות לצאת לטיול.

מצ"ב [סרטון](#) המתאר את החוויה המשמעותית שעברו תלמידי י"ב, מחזור ס"ד, מאורט טבעון אשר במסעם להרי אילת צרפו את ש' וא', נכים המרותקים לכיסא גלגלים. במסגרת המעורבות החברתית, ואולי בכלל במסגרת העובדה שבית הספר הוא פשוט מרכז לחינוך וערכים! **אתי היקר- הרבה הערכה על מפעל מופלא!**

שכבה ז' בתיכון לוי אשכול שבכפר הירוק - פרויקט ביומימיקרי

מה זה ביומימיקרי? המילה "ביו" פירושה "חיים", והמילה "מימיקרי" פירושה "חיקוי". ביומימיקרי היא גישה חדשנית לפיה מחפשים פתרונות לבעיות היומיום על ידי חיקוי דפוסים ותופעות קיימות בטבע. אנחנו בני האדם מזהים בעלי חיים שפתרו בעיה כלשהי שקיימת גם אצלנו ומחקים את הפתרון.

במסגרת הפרויקט תלמידי שכבת ז' קיבלו תכונה אחת של חומר (כגון צבע, אלסטיות, מצב צבירה, קשיות וכד') והתבקשו למצוא יישום או פיתוח בביומימיקרי המבוסס על תכונת החומר.

את הרעיון יישמו התלמידים במסכים ובבדים, למשל: חולצת ספיידרמן שמשנה את צבעה בהתאם לחשיפה לשמש. העבודה התבצעה בכמה צוותים והייתה מהנה ומיוחדת מאוד.

"רעות לאמנויות" בחיפה - מוסיקה בכנס מדעי

שלושת ימי הכינוס המדעי, לתלמידי החטיבות והתיכונים בחיפה, התקיים בשבוע שעבר בטכניון, במעמד ראש העיר - מר יונה יהב, מנהלת מחוז חיפה במשרד החינוך - הגב' רחל מתוקי, מנהלת המחלקה להעצמה חינוכית - הגב' טלי שטיינברג ומפקחת בית הספר - הגב' מימי וקסלר.

הרכבי המוסיקה של בית הספר פתחו את שלושת הימים בקטעי נגינה מגוונים, למחאות כפיים סוערות של קהל תלמידי העיר.

@ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @ ~~~~~ @

ברכות ותנחומים

תנחומים

אנו משתתפים בצערה של **הגב' רבקה ושניה** רפרנטית החינוך העל יסודי ומפקחת במחוז צפון על פטירת אמה. מן השמים תנוחמו

תנחומנו הכנים **למר האני מוסא**, מנהל תחום דעת עברית במגזר הערבי, על פטירת אימו.

מי ייתן ולא תדעו עוד צער.

ברכות

ברכות רבות **ליהושע בן איתמר** מנהל עירוני ג' בחיפה לחתונת ביתו.
ברכות **לאורי נצר** מיחידת עוז לתמורה באגף לחינוך על יסודי להולדת הנכד

שפע ברכות **לתלמידי ישיבת "בני צבי"**, שזכו במקוממות הראשון והשני בחידון התנ"ך המחוזי של מחוז ירושלים

מראה ב"ש"ש/ע"י הבא...